

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom 14. júla 2010 v Bratislave v trestnej veci obvineného **I. H. a spol.**, pre trestný čin falšovania a pozmeňovania peňazí a cenných papierov spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 140 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej už len Tr. zák.) a iné, o návrhu obvineného **Ing. J. S.** na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 25 ods. 1 Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej už len Tr. por.) trestná vec obvineného I. H. a spol., vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3 To 102/2009, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Bratislave sa vedie pod sp. zn. 3 To 102/2009 trestné konanie proti obvineným I. H. a Ing. J. S. pre trestný čin falšovania a pozmeňovania peňazí a cenných papierov spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 140 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v súbehu s pokusom trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 8 ods. 1 k § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., v rámci ktorého má krajský súd rozhodnúť o odvolaní obvinených proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 21. júna 2005, sp. zn. PK 1T 56/2003.

Uvedená trestná vec bola po predložení Krajskému súdu v Bratislave (28. septembra 2007) pomocou technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. 3 To 97/2007, do senátu 3 To. Predsedníčka senátu oddelenia 3 To JUDr. A. H. však oznámila dňa 1. októbra 2007 svoju zaujatosť v predmetnej trestnej veci (obžalovaného I. H. osobne pozná dlhšiu dobu a prichádza s ním do styku), o ktorej rozhodol iný senát odvolacieho súdu

uznesením zo 4. októbra 2007, sp. zn. 1 Nto 7/2007, podľa § 31 ods. 6 Tr. por. tak, že menovaná sudkyňa je z dôvodu § 30 ods. 1 Tr. por. vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci (č. l. 494).

Následne bol predmetný spis vrátený Okresnému súdu Bratislava III ako predčasne predložený, keďže obvinený I. H. nemal obhajcu, hoci ide o prípad nutnej obhajoby z dôvodu § 36 ods. 3 Tr. por. a po opätovnom predložení veci odvolaciemu súdu dňa 20. augusta 2009 bola táto pridelená pod sp. zn. 3 To 102/2009 do senátu 3 To, ktorý rozhoduje v zložení JUDr. T. K. (predseda senátu) a JUDr. E. V. a JUDr. D. M. (členovia senátu).

Obvinený Ing. J. S. v písomnom podaní zo 16. decembra 2009 (č. l. 526 a nasl.) adresovanom odvolaciemu súdu - „stanovisko k veci spojené s návrhom na zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume: 12 000 eur, náhrady škody a námietkou zaujatosti“ - vzniesol námietku zaujatosti a žiadal, aby bola predmetná trestná vec pridelená inému krajskému súdu z dôvodu, že na trestnoprávnom úseku Krajského súdu v Bratislave pôsobí ako sudca JUDr. K. K., ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni ako predseda senátu Okresného súdu Bratislava III, pričom nie je vylúčeným a môže tak nenáležito zasahovať a ovplyvňovať rozhodovanie senátu JUDr. T. K. Poukázal pritom na objektívnu stránku námietky zaujatosti a jemu známe osobné a personálne prepojenia JUDr. K. K. so sudcami trestného úseku príslušného odvolacieho súdu.

Dňa 20. mája 2010 predložil Krajský súd v Bratislave Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky príslušný spisový materiál na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu obvineného Ing. J. S., ktorého súčasťou sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v predmetnej trestnej veci (č. l. 620 – 627). Z vyjadrení sudcov pritom vyplýva, že tí sa s výnimkou JUDr. A. H. (vylúčená uznesením zo 4. októbra 2007, sp. zn. 1 Nto 7/2007) a JUDr. K. K. (rozhodoval v danej veci na súde nižšieho stupňa - § 30 ods. 3 Tr. por.) necítia byť zaujatí.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 25 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál

a zistil, že nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Bratislave a jej prikázanie inému krajskému súdu.

„Dôležitými dôvodmi“ v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. por., ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci.

Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú **vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.**

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky **„nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“**

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

Podľa § 30 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, vyšší súdny úradník, probačný a mediačný úradník, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 30 ods. 2 Tr. por. sudca alebo prísediaci je ďalej vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, vyšetrovateľ,

policajný orgán, spoločenský zástupca, obhajca alebo splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného.

Podľa § 30 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem toho vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý sa zúčastnil rozhodovania na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o sťažnosti pre porušenie zákona je vylúčený sudca, ktorý sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie urobil alebo dal k nemu súhlas alebo pokyn.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 30 Tr. por. vyplýva, že zákon taxatívne vypočítava dôvody, na podklade ktorých možno mať pochybnosti o nezáujatosti sudcov a rozhodnúť o ich vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania.

Sudcu možno z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci vylúčiť len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezáujato a spravodlivo.

Námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú, nie však proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého krajského súdu, resp. všetkým sudcom určitého kolégia ako to v prerokovávanej veci urobil obvinený Ing. J. S. Z dôvodov uvedených v § 30 ods. 1 Tr. por. je možné rozhodnúť len o vylúčení sudcu **ako konkrétnej osoby**, resp. o vylúčení sudcov ako **konkrétnych osôb**. O vylúčení sudcu krajského súdu ako odvolacieho súdu pritom rozhoduje v zmysle § 31 ods. 6 Tr. por. iný senát toho istého súdu (v prípade, že námietku zaujatosti vznesie procesná strana).

V predmetnej veci obvinený Ing. J. S. vo svojom podaní neuviedol ani voči jednému sudcovi krajského súdu žiadne **konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného postupu pri prípadnom rozhodovaní v tejto veci. Okolnosť, že členom trestnoprávneho kolégia príslušného odvolacieho súdu je aj JUDr. K. K., ktorý rozhodoval o predmetnej trestnej veci na prvostupňovom súde a prípadné kolegiálne vzťahy medzi ním a ostatnými sudcami tohto kolégia, resp. i sudcami iných kolégií, nemôžu byť samé osebe dôvodom pre ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 30 ods. 1 Tr. por. a nemôžu teda ani

odôvodňovať postup podľa § 25 ods. 1 Tr. por. Navyše i z písomných vyjadrení týchto sudcov (s výnimkou JUDr. A. H. a JUDr. K. K.) vyplýva, že sa necítia byť v danej veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že podľa § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však v prejednávacom prípade splnené neboli.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu zhromaždeného v doterajšom konaní teda dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Protí tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. júla 2010

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Alžbeta Kóňová